

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 235.976 van 4 oktober 2016
in de zaak A. 216.794/IX-8700**

In zake: het GEMEENSCHAPSONDERWIJS, vertegenwoordigd door
de scholengroep 25 – Brugge-Oostkust
woonplaats kiezend te 8200 Sint-Michiels
Rijselstraat 3B
en bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Bernhard Samyn
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Justitiestraat 31

tegen:

de VLAAMSE GEMEENSCHAP
die woonplaats kiest bij
de juridische cel van de afdeling Advies en Ondersteuning
Onderwijspersoneel
gevestigd te 1210 Brussel
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 25 augustus 2015, strekt tot de nietigverklaring van “de beslissing van de Vlaamse Regering van 26 juni 2015 waarbij de programmatie van het structuuronderdeel onthaaljaar voor anderstalige nieuwkomers door de scholengemeenschap G31 - SG Brugge-Oostkust niet wordt toegestaan”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Luc Vermeire heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partij en de verwerende partij hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 26 september 2016.

Kamervoorzitter Geert Van Haegendoren heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Pascal Lahousse, die *loco* advocaat Bernard Samyn verschijnt voor de verzoekende partij en adjunct van de directeur Frederik Stevens, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Luc Vermeire heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De scholengemeenschap G31 - SG Brugge-Oostkust, een scholengemeenschap bestaande uit de secundaire scholen waarvan scholengroep 25 van het Gemeenschapsonderwijs het bevoegde gezag is, dient op 20 april 2015 een aanvraag in tot programmatie van een onthaaljaar voor anderstalige nieuwkomers voor het schooljaar 2015-2016.

De Vlaamse regering beslist op 26 juni 2015 om die programmatieaanvraag niet toe te staan, met als motivering:

“De aanvraag [...] wordt niet goedgekeurd omdat er in Brugge al een scholengemeenschap is in het gesubsidieerd vrij onderwijs die onthaalonderwijs aanbiedt.”

3.2. Uit het besluit van de Vlaamse regering van 18 december 2015 ‘houdende goedkeuring van de programmatie van het structuuronderdeel onthaaljaar voor anderstalige nieuwkomers in het voltijds secundair onderwijs’ blijkt dat verzoeker de toelating krijgt om met ingang van 4 januari 2016 programmatie te doen van het onthaaljaar voor anderstalige nieuwkomers.

IV. Ontvankelijkheid van het beroep

4. Het auditoraat heeft, met het oog op het opstellen van zijn beredeneerd verslag, op 16 februari 2016 aan verzoeker gevraagd of het beroep wordt gehandhaafd. Hierop antwoordt verzoeker, niet zonder eerst op 15 maart 2016 nog een herinneringsbrief ontvangen te hebben, het volgende:

“Gezien in de loop van de procedure de verwerende partij een beslissing genomen heeft waarbij de programmatie van het structuuronderdeel Onthaaljaar voor anderstalige nieuwkomers toch wordt toegestaan.
In antwoord op de vraag van de heer Eerste Auditeur Afdelingshoofd zal verzoekende partij haar annulatieberoep niet handhaven op voorwaarde dat [de] kosten en rechtsplegingsvergoeding ten laste van verwerende partij worden gelegd.”

5. Dit antwoord brengt het auditoraat ertoe te besluiten dat verzoeker geen actueel belang heeft bij zijn beroep:

“Na een vraag standpunt daaromtrent te laten weten en met name of het beroep wordt gehandhaafd, antwoordt de verzoekende partij dat zij haar annulatieberoep niet zal handhaven op voorwaarde dat de kosten en rechtsplegingsvergoeding ten laste van verwerende partij worden gelegd. Aldus geeft zij niet aan welk actueel belang zij nog zou hebben bij een nietigverklaring. Het bekomen van een voor haar voordelige uitspraak over de kosten is geen voldoende rechtstreeks belang want geen voordeel rechtstreeks verbonden aan het uit het rechtsverkeer verwijderen van de

bestreden bestuurshandeling, de finaliteit van de vernietigingscontentieux. Een dergelijk indirect belang is onvoldoende om het onderzoek van het beroep te rechtvaardigen.

Bij het beantwoorden van de vraag welk voordeel een verzoeker nog uit een vernietigingsarrest [haalt], moet de Raad van State acht slaan op hetgeen verzoeker daaromtrent zelf aanvoert, aangezien het een verzoekende partij toevalt om haar belang aan te tonen, wanneer dit in vraag wordt gesteld. Hetgeen de verzoekende partij aanvoert, toont dit actueel belang niet aan.”

6. In haar laatste memorie bestrijdt verzoeker deze conclusie. Thans heet het dat hij beschikt over een gekwalificeerd moreel belang, ingevolge de aard van de onwettigheid – namelijk een schending van “de fundamentele regels eigen aan het Belgische onderwijssysteem, in het bijzonder de grondwettelijk gewaarborgde keuzevrijheid” – en dat hij schadevergoeding nastreeft voor het geleden financiële nadeel.

7. Een verzoeker, wil hij zijn belang bij het ingestelde beroep bewaren, moet een voortdurende en ononderbroken belangstelling voor zijn proces vertonen. Voorts mag zijn houding het behoorlijk verloop van het proces, waartoe ook hij moet bijdragen, niet verstoren.

Om die redenen is een verzoeker verplicht om zijn medewerking aan de rechter te verlenen, telkens wanneer hij daartoe wordt verzocht.

Wanneer bovendien zijn belang in vraag wordt gesteld, moet hij daarover dadelijk een standpunt innemen en de nodige verduidelijkingen bijbrengen.

8. In de huidige zaak heeft verzoeker een antwoord gegeven op de vragen, die hem door het auditoraat zijn gesteld met betrekking tot zijn belang bij het beroep. Verzoeker heeft daarop aan de Raad enkel meegedeeld dat hij het annulatieberoep niet zal handhaven op voorwaarde dat de kosten en rechtsplegingsvergoeding ten laste van de verwerende partij worden gelegd.

Het auditoraat heeft, voortgaande op dit antwoord, om de *sub 5* aangehaalde redenen die de Raad van State bijvalt en zich eigen maakt, terecht vastgesteld dat verzoeker zonder actueel belang is bij zijn beroep.

9. Eenmaal verzoeker uitdrukkelijk om een standpunt is gevraagd en schriftelijk en even uitdrukkelijk een standpunt heeft ingenomen, heeft hij daarmee de grenzen van zijn gebleven belang getrokken en mag hij niet meer op ontvankelijke wijze in zijn laatste memorie een volledig daarmee strijdige positie innemen. Wie heeft nagelaten op de geboden mogelijkheid in te gaan om een standpunt in te nemen, heeft aan die mogelijkheid verzaakt en kan dit later niet meer goedmaken.

Ten eerste geeft hij aldus immers een nieuwe invulling aan de inzet van de rechtsstrijd met een argument dat hij reeds in zijn antwoord aan het met het onderzoek van de zaak gelaste lid van het auditoraat had kunnen – en, wou het ontvankelijk zijn, dus: moeten – aanvoeren.

Ten tweede getuigt hij aldus van een proceshouding die niet strookt met de vereiste medewerking met de rechter. Een laatste memorie strekt er immers toe de Raad in te lichten hoe tegen de bevindingen van het auditoraatsverslag wordt aangekeken. Dit vereist wel dat aan het auditoraat ten behoeve van zijn onderzoek te bekwamer tijd de gevraagde inlichtingen zijn voorgelegd. Met deze in de laatste memorie aangebrachte informatie alsnog rekening houden zou geheel strijden met de door de wetgever ingebouwde stappen van de schriftelijke procedure en met de essentiële rol van het auditoraat bij de instructie van de zaak. Er anders over oordelen betekent dat de auditeur andermaal, maar nu bij arrest, moet worden gelast met het onderzoek van de zaak, onderzoek dat hij, toen het ogenblik daarvoor was gekomen, niet heeft kunnen doen ingevolge het antwoord dat op zijn vragen werd gegeven. Een dergelijke opdracht, die het normaal verloop van de procedure zou verstoren en de oplossing van het geschil zou vertraagen, kan niet worden gegeven ter wille van een partij die zelf heeft nagelaten afdoende haar medewerking aan de procedure te verlenen.

10. Het voorgaande noopt tot het besluit, desnoods ambtshalve, dat verzoeker niet langer blijf geeft van het rechtens vereiste actueel belang bij het beroep.

Het beroep is onontvankelijk.

V. Kosten

11. Overeenkomstig artikel 30/1 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan de afdeling Bestuursrechtspraak een rechtsplegingsvergoeding toekennen, die een forfaitaire tegemoetkoming is in de kosten en honoraria van de advocaat van de in het gelijk gestelde partij.

In de parlementaire voorbereiding van de voormelde wetsbepaling wordt uitdrukkelijk opgemerkt dat een partij in het gelijk wordt gesteld wanneer, onder meer, de overheid haar handeling zal intrekken op basis van een vastgestelde onregelmatigheid in de procedure bij de Raad van State (*Parl.St.* Senaat 2012-13, nr. 5-2277/1, 25).

Die situatie doet zich thans niet voor. Integendeel blijkt de nieuwe beslissing genomen te zijn op grond van een nieuwe aanvraag en een gewijzigde regelgeving. Dit volstaat dan ook niet om verzoeker te beschouwen als een “in het gelijk gestelde partij” in de zin van voormeld artikel 30/1. Zijn verzoek tot toekenning van een rechtsplegingsvergoeding kan niet worden ingewilligd.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 200 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 4 oktober 2016, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Geert Van Haegendoren,	kamervoorzitter,
Bruno Seutin,	staatsraad,
Bert Thys,	staatsraad,
bijgestaan door	
Vera Wauters,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Vera Wauters

Geert Van Haegendoren